Sözlükte Sözcüğü Bul, Doğru Anlamı Seç

Sözlükte sözcükler alfabe sırasıyla dizilir. Sözcüğü bul, cümleye uyan anlamı seç.

1 SÖZCÜKLERİ ALFABE SIRASINA KOY

harita	sözlük	ansiklopedi	kitap	dergi	atlas

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____ 6. _____

İpucu: İlk harfleri aynı olan sözcüklerde ikinci harfe bak.

2 SÖZLÜKTEN DOĞRU ANLAMI SEÇ

MİNİ SÖZLÜK

çay 1. Demlenerek sıcak içilen içecek. **2.** Dereden büyük, ırmaktan küçük akarsu.

dolu 1. İçi boş olmayan. **2.** Gökten yağan küçük buz taneleri.

kara 1. Siyah renkte olan. **2.** Denizle kaplı olmayan yer, toprak.

yüz 1. Başın ön bölümü, surat. **2.** Doksan dokuzdan sonra gelen sayı (100).

Altı çizili sözcük cümlede hangi anlamda kullanılmış? Anlamın numarasını kutuya yaz.

a) Dün akşam kocaman dolu taneleri pencereye vurdu. ☐

b) Köyün yanından küçük bir çay akıyor. ☐

c) Gemi günlerce yol aldıktan sonra karaya ulaştı. ☐

d) Okul kütüphanesinde yüz yeni kitap var. ☐

e) Matarama su koydum, şimdi dolu. ☐

f) Dedem kahvaltıda bir bardak çay içer. ☐

Kılavuz Sözcükler ve Bilgi Metni

Sözlük sayfasının üstündeki iki kılavuz sözcük, o sayfadaki ilk ve son sözcüğü gösterir.

1 BU SÖZCÜK BU SAYFADA MI?

kale	kum

Sözlük sayfası 58

Kılavuz sözcükleri **kale** ve **kum** olan sayfada bulunabilecek sözcükleri işaretle. Bulunamayacak olanların neden o sayfada olmadığını düşün.

- ☐ **kalem**
- ☐ **kabak**
- ☐ **kitap**
- ☐ **kuş**
- ☐ **kova**
- ☐ **limon**

2 BİLGİ METNİNİ OKU, SÖZLÜKTEN YARARLAN

Kutup Ayıları

Kutup ayıları Kuzey Kutbu'nun buzlu denizlerinde yaşar. Kalın ve beyaz görünen bir post onları soğuktan korur. Derilerinin altında kalın bir yağ tabakası da vardır. Kutup ayıları çok iyi yüzer. Buzların kenarında bekleyip fok avlarlar.

MİNİ SÖZLÜK

fok Soğuk denizlerde yaşayan, yüzgeçli, balıkla beslenen memeli hayvan.

post Hayvanın kıllı derisi.

tabaka Bir şeyin üstüne yayılmış kat, katman.

1. “post” sözcüğünün anlamını yaz:

_____

2. “tabaka” sözcüğünün anlamını yaz:

_____

3. Kutup ayıları neyi avlar? Metinden bul:

_____

4. “tabaka” sözcüğünü kendi cümlende kullan:

_____

Kendini değerlendir: Sözlükte bir sözcüğü bulurken önce ilk harfe, sonra ikinci harfe baktım.

☐ Evet ☐ Biraz

Cevap anahtarı ve öğretmen notu

Türkçe · Bilgi Hazinemiz teması, okuma: sözlük kullanma, alfabetik sıralama ve bağlamdan sözcük anlamını belirleme. Metinler ve sözlük tanımları Daykan için özgün yazıldı.

1. Alfabe sırası: 1. ansiklopedi, 2. atlas, 3. dergi, 4. harita, 5. kitap, 6. sözlük. (ansiklopedi ile atlas aynı harfle başlar; ikinci harfe bakılır: n, t'den önce gelir.)

2. Doğru anlam: a) dolu → 2, b) çay → 2, c) kara → 2, d) yüz → 2, e) dolu → 1, f) çay → 1.

3. Kılavuz sözcükler (kale–kum): kalem, kitap, kova bu sayfadadır. kabak (ka-b, ka-l'den önce gelir) önceki sayfalarda; kuş (ku-ş, ku-m'den sonra gelir) ve limon (l harfi) sonraki sayfalardadır.

4. Bilgi metni: 1. post: hayvanın kıllı derisi. 2. tabaka: bir şeyin üstüne yayılmış kat, katman. 3. Fok avlarlar. 4. Örnek: Kekin üstüne ince bir çikolata tabakası sürdük. Anlamı doğru kullanan her cümle kabul edilir.

5. Sınıfta gerçek bir Türkçe sözlükle kılavuz sözcük avı yapılabilir. Sesteş sözcüklerde (çay, dolu, kara, yüz) cümle bağlamının anlamı belirlediğini vurgulayın.